

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE
DO
PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY
DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE
W 2015 ROKU PRZEKROCZENIE POZIOMU
DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

Wrocław, 2017 r.

Zgodnie z art. 55 ust. 3 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą OOŚ (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.), Zarząd Województwa Dolnośląskiego zobowiązany jest do sporządzenia podsumowania zawierającego uzasadnienie wyboru dokumentu pn. „Program ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzone w 2015 roku przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}”, przyjętego Uchwałą Nr XL/1330/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 października 2017 r., w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione poszczególne punkty ust. 3.

Zgodnie z art. 42 ww. ustawy OOŚ, Zarząd Województwa Dolnośląskiego:

- 1) rozpatruje uwagi i wnioski;
- 2) dołącza do przyjętego dokumentu uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

1 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

„Program ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzone w 2015 roku przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}” opracowany został w związku z przekroczeniem poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w 2015 r. Obowiązek opracowania Programu ochrony powietrza w strefie dolnośląskiej wynika z przeprowadzonej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu rocznej oceny poziomów substancji w powietrzu oraz klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok – w ramach oceny jakości powietrza strefa dolnośląska została zakwalifikowana do klasy C pod względem ochrony zdrowia mieszkańców. Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne powody (źródła) występowania przekroczeń pyłu zawieszonego PM_{2,5}, a także znajduje skuteczne i możliwe do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje przywrócenie naruszonego standardu jakości powietrza. Realizacja głównego celu sporządzenia i wdrożenia Programu ochrony powietrza – osiągnięcie i utrzymanie poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5}, przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców, podwyższenia standardów cywilizacyjnych oraz osiągnięcia lepszej jakości życia w strefie.

Zgodnie z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.), zwanej dalej ustawą *Poś*, oceny jakości powietrza dokonuje się w strefach. Stosownie do art. 89 ust. 1 ww. ustawy *Poś* wojewódzki inspektor ochrony środowiska, w terminie do dnia 30 kwietnia

PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY
DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU PRZEKROCZENIE POZIOMU
DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}

każdego roku, dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu w danej strefie za rok poprzedni oraz odrębnie dla każdej substancji dokonuje klasyfikacji stref. Wyniki oceny oraz klasyfikację stref wojewódzki inspektor ochrony środowiska niezwłocznie przekazuje zarządowi województwa, stosowanie do art. 89 ust. 1a ww. ustawy *Poś*.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu przekazał Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego „Ocenę poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok”. W ramach klasyfikacji opartej o wyniki modelowania matematycznego stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w strefie dolnośląskiej.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. *w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1031) dla standardu jakości powietrza odnoszącego się do stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM_{2,5} określony został poziom dopuszczalny podzielony na dwie fazy. Poziom dopuszczalny I fazy (do osiągnięcia do 2015 r.) wynosi 25 µg/m³, poziom dopuszczalny II fazy (do osiągnięcia do 2020 r.) wynosi 20 µg/m³. Margines tolerancji od 2015 r. wynosi 0.

Zgodnie z art. 91 ust. 1 ww. ustawy *Poś* dla stref, w których poziom substancji przekracza poziom dopuszczalny powiększony o margines tolerancji, zarząd województwa, w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, opracowuje i przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza, mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu.

Zgodnie z art. 91 ust. 3 ww. ustawy *Poś* Sejmik województwa, w terminie 18 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomów substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, określa, w drodze uchwały, program ochrony powietrza.

Stosownie natomiast do zapisów art. 91 ust. 3a ww. ustawy *Poś*, dla stref, w których przekraczane są poziomy dopuszczalne substancji, zarząd województwa opracowuje projekt uchwały w sprawie programu ochrony powietrza lub jego aktualizacji, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych.

W celu realizacji powyższego zadania został ogłoszony i rozstrzygnięty przetarg nieograniczony, w wyniku którego w dniu 30 sierpnia 2016 r. zawarto umowę nr DOW-S/1/2016, pomiędzy Województwem Dolnośląskim a wykonawcą – Biurem Studiów i Pomiarów Proekologicznych „EKOMETRIA” sp. z o.o. z siedzibą w Gdańsku, na wykonanie dokumentacji pn. „Program ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzone w 2015 roku przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}”.

Działania wytypowane do wdrożenia w ramach Programu ochrony powietrza są rezultatem analiz modelowych zmierzających do wskazania najlepszych skutecznych rozwiązań mających na celu obniżenie stężeń omawianej substancji w strefie. W pierwszej kolejności pod uwagę wzięto działania wynikające z obowiązującego na terenie stref województwa dolnośląskiego programu ochrony powietrza określonego Uchwałą Nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014r. (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z dnia 25.02.2014r. poz. 985 z późn. zm.). Działania te okazały się skuteczne w obszarach, gdzie głównym źródłem odpowiedzialnym za przekroczenia stężeń zanieczyszczeń jest ogrzewanie indywidualne, czyli w miastach.

Dodatkowe działania przewidziane zostały dla obszaru przekroczeń zidentyfikowanego w gminie Bogatynia, gdzie jako główne źródło odpowiedzialne za przekroczenia standardu jakości powietrza wskazano plac węglowy należący do Kopalni Węgla Brunatnego Turów. W celu ograniczenia emisji zaproponowano działanie obejmujące wdrożenie najlepszych dostępnych technik, zgodnie z zapisami „Dokumentu Referencyjnego dotyczącego Najlepszych Dostępnych Technik dla Emisji z magazynowania”.

Do realizacji nie przewidziano działań, które ze względu na uwarunkowania społeczne i gospodarcze okazałyby się nieopłacalne lub trudne do zrealizowania takie jak:

1. Ograniczenie ogrzewania indywidualnego w czasie niekorzystnych sytuacji meteorologicznych – odrzucone ze względów społecznych i logistycznych;
2. Całkowity zakaz wjazdu samochodów ciężarowych o ładowności powyżej 3,5 t do centrum miast – niemożliwe ze względu na brak alternatywnych tras tranzytowych;
3. Wprowadzenie odpowiednich uregulowań prawnych związanych z zamieszkiwaniem na terenach miejskich ogródków działkowych. Zabudowania znajdujące się na terenach ogródków działkowych coraz częściej są zamieszkiwane przez cały rok i muszą być w jakiś sposób ogrzewane. Można przypuszczać, iż najczęściej są ogrzewane za pomocą niskiej jakości paliw stałych (w tym odpadów) w paleniskach o niskiej sprawności, a taki sposób ogrzewania jest podstawową przyczyną wysokiej emisji zanieczyszczeń – odrzucone ze względu na brak podstaw prawnych;
4. Podwyższenie podatków na paliwa stałe – niemożliwe do wykonania na szczeblu lokalnym.

2 Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

W myśl art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.) przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione w art. 46 ww. ustawy OOS, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 ww. ustawy, organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Pani Małgorzata Paciorek, działając z upoważnienia Marszałka Województwa Dolnośląskiego, zwróciła się pismem z dnia 26 kwietnia 2017 r. znak: DN/42/2017 do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz pismem z dnia 26 kwietnia 2017 r. znak: DN/43/2017 do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu „Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzone w 2015 roku przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}” lub odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ww. projektu dokumentu.

Uwzględniając uwarunkowania zawarte w art. 49 ww. ustawy OOS Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem z dnia 26 maja 2017 r. znak: WSI.410.192.2017.DK odstąpił od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla ww. projektu dokumentu. Z kolei Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny we Wrocławiu pismem z dnia 8 maja 2017 r. znak: ZNS.9022.2.320.2017.DG stwierdził, że nie jest wymagane z nim opiniowanie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej odnośnie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oddziaływania na środowisko dla ww. projektu dokumentu.

Zgodnie z art. 48 ust. 4 wyżej cytowanej ustawy, informacja o stanowisku właściwych organów została upubliczniona poprzez obwieszczenie z dnia 31 maja 2017 r. wysłane do organów samorządu lokalnego wyżej wymienionych w sprawie, zamieszczenie na BIP Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz opublikowanie w prasie (Gazeta Wyborcza z dn. 6.06.2017 r.).

Zatem, jak wyjaśniono powyżej, odstąpiono od obowiązku opracowania Prognozy oddziaływania na środowisko i tym samym od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do projektu Programu.

3 Uwagi i wnioski

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.) Pani Małgorzata Paciorek, działając z upoważnieniem Marszałka Województwa Dolnośląskiego, zwróciła się pismem z dnia 31 maja 2017 r. znak DN/47/2017 r. do prezydentów lub burmistrzów miast, wójtów gmin oraz starostów powiatów z obszaru strefy dolnośląskiej o zaopiniowanie projektu dokumentu: „Program ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzone w 2015 roku przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}”, przekazując ponadto obwieszczenie o rozpoczęciu procesu konsultacji społecznych.

Zgodnie z art. 91 ust 6 ustawy POŚ, wójt, burmistrz lub prezydent miasta i starosta są zobowiązani do wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały. Niewydanie opinii, zgodnie z art. 91 ust. 6a ustawy POŚ oznacza milczącą akceptację dokumentu. W poniższej tabeli zestawiono uzyskane do przedmiotowego dokumentu opinie.

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU
PRZEKROCZENIE POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

Lp.	Strefa	Powiat	Opiniujący	Opinia POP	Treść uwagi/wniosku	Odniesienie do uwag/wniosek
1	dolnośląska	bolesławiecki	Starosta Bolesławiecki	Milcząca zgoda	—	—
2	dolnośląska	dzierżoniowski	Starosta Dzierżoniowski	Pozytywna	—	—
3	dolnośląska	głogowski	Starosta Głogowski	Milcząca zgoda	—	—
4	dolnośląska	górowski	Starosta Górowski	Milcząca zgoda	—	—
5	dolnośląska	jaworski	Starosta Jaworski	Milcząca zgoda	—	—
6	dolnośląska	jeleniogórski	Starosta Jeleniogórski	Pozytywna	—	—
7	dolnośląska	kamiennogórski	Starosta Kamiennogórski	Milcząca zgoda	—	—
8	dolnośląska	kłodzki	Starosta Kłodzki	Milcząca zgoda	—	—
9	dolnośląska	legnicki	Starosta Legnicki	Milcząca zgoda	—	—
10	dolnośląska	lubański	Starosta Lubański	Pozytywna	—	—
11	dolnośląska	lubiński	Starosta Lubiński	Pozytywna	—	—
12	dolnośląska	lwówecki	Starosta Lwówecki	Milcząca zgoda	—	—
13	dolnośląska	milicki	Starosta Milicki	Pozytywna	—	—
14	dolnośląska	oleśnicki	Starosta Oleśnicki	Pozytywna	—	—
15	dolnośląska	oławski	Starosta Oławski	Pozytywna	—	—
16	dolnośląska	polkowicki	Starosta Polkowicki	Milcząca zgoda	—	—
17	dolnośląska	strzeliński	Starosta Strzeliński	Milcząca zgoda	—	—
18	dolnośląska	średzki	Starosta Średzki	Milcząca zgoda	—	—
19	dolnośląska	świdnicki	Starosta Świdnicki	Pozytywna	—	—
20	dolnośląska	trzebnicki	Starosta Trzebnicki	Milcząca zgoda	—	—
21	dolnośląska	wałbrzyski	Starosta Wałbrzyski	Milcząca zgoda	—	—
22	dolnośląska	wołowski	Starosta Wołowski	Milcząca zgoda	—	—
23	dolnośląska	wrocławski	Starosta Powiatu Wrocławskiego	Milcząca zgoda	—	—
24	dolnośląska	ząbkowicki	Starosta Ząbkowicki	Milcząca zgoda	—	—
25	dolnośląska	zgorzelecki	Starosta Zgorzelecki	Milcząca zgoda	—	—
26	dolnośląska	złotoryjski	Starosta Złotoryjski	Milcząca zgoda	—	—
27	dolnośląska	bolesławiecki	Prezydent Bolesławca	Milcząca zgoda	—	—
28	dolnośląska	bolesławiecki	Burmistrz Nowogrodźca	Milcząca zgoda	—	—

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU
PRZEKROCZENIE POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

Lp.	Strefa	Powiat	Opiniujący	Opinia POP	Treść uwagi/wniosku	Odniesienie do uwag/wniosek
29	dolnośląska	bolesławiecki	Wójt Gminy Bolesławiec	Milcząca zgoda	—	—
30	dolnośląska	bolesławiecki	Wójt Gminy Gromadka	Milcząca zgoda	—	—
31	dolnośląska	bolesławiecki	Wójt Gminy Osiecznica	Milcząca zgoda	—	—
32	dolnośląska	bolesławiecki	Wójt Gminy Warta Bolesławiecka	Milcząca zgoda	—	—
33	dolnośląska	dzierżoniowski	Burmistrz Dzierżoniowa	Milcząca zgoda	—	—
34	dolnośląska	dzierżoniowski	Burmistrz Miasta Bielawa	Pozytywna z uwagami	Pkt 1. Uwagi	Pkt 1. Odniesienie
35	dolnośląska	dzierżoniowski	Burmistrz Miasta i Gminy Niemcza	Milcząca zgoda	—	—
36	dolnośląska	dzierżoniowski	Burmistrz Miasta Piława Górna	Milcząca zgoda	—	—
37	dolnośląska	dzierżoniowski	Burmistrz Pieszyc	Milcząca zgoda	—	—
38	dolnośląska	dzierżoniowski	Wójt Gminy Dzierżoniów	Pozytywna	—	—
39	dolnośląska	dzierżoniowski	Wójt Gminy Łagiewniki	Milcząca zgoda	—	—
40	dolnośląska	głogowski	Prezydent Głogowa	Milcząca zgoda	—	—
41	dolnośląska	głogowski	Wójt Gminy Głogów	Milcząca zgoda	—	—
42	dolnośląska	głogowski	Wójt Gminy Jerzmanowa	Milcząca zgoda	—	—
43	dolnośląska	głogowski	Wójt Gminy Kotła	Pozytywna z uwagami	Pkt 2. Uwagi	Pkt 2. Odniesienie
44	dolnośląska	głogowski	Wójt Gminy Pęcław	Milcząca zgoda	—	—
45	dolnośląska	głogowski	Wójt Gminy Żukowice	Milcząca zgoda	—	—
46	dolnośląska	górowski	Burmistrz Góry	Pozytywna	—	—
47	dolnośląska	górowski	Burmistrz Wąsosza	Milcząca zgoda	—	—
48	dolnośląska	górowski	Wójt Gminy Jemielno	Milcząca zgoda	—	—
49	dolnośląska	górowski	Wójt Gminy Niechlów	Pozytywna	—	—
50	dolnośląska	jaworski	Burmistrz Miasta Jawora	Milcząca zgoda	—	—
51	dolnośląska	jaworski	Burmistrz Bolkowa	Milcząca zgoda	—	—
52	dolnośląska	jaworski	Wójt Gminy Męcinka	Milcząca zgoda	—	—
53	dolnośląska	jaworski	Wójt Gminy Mściwojów	Milcząca zgoda	—	—
54	dolnośląska	jaworski	Wójt Gminy Paszowice	Milcząca zgoda	—	—
55	dolnośląska	jaworski	Wójt Gminy Wądroże Wielkie	Milcząca zgoda	—	—

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU
PRZEKROCZENIE POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

Lp.	Strefa	Powiat	Opiniujący	Opinia POP	Treść uwagi/wniosku	Odniesienie do uwag/wniosek
56	dolnośląska	jeleniogórski	Burmistrz Karpacza	Milcząca zgoda	—	—
57	dolnośląska	jeleniogórski	Burmistrz Miasta i Gminy Piechowice	Milcząca zgoda	—	—
58	dolnośląska	jeleniogórski	Burmistrz Miasta Kowary	Milcząca zgoda	—	—
59	dolnośląska	jeleniogórski	Burmistrz Szklarskiej Poręby	Milcząca zgoda	—	—
60	dolnośląska	jeleniogórski	Wójt Gminy Janowice Wielkie	Milcząca zgoda	—	—
61	dolnośląska	jeleniogórski	Wójt Gminy Jeżów Sudecki	Milcząca zgoda	—	—
62	dolnośląska	jeleniogórski	Wójt Gminy Mysłakowice	Milcząca zgoda	—	—
63	dolnośląska	jeleniogórski	Wójt Gminy Podgórzyn	Milcząca zgoda	—	—
64	dolnośląska	jeleniogórski	Wójt Gminy Stara Kamienica	Milcząca zgoda	—	—
65	dolnośląska	kamiennogórski	Burmistrz Miasta Kamiennej Góry	Milcząca zgoda	—	—
66	dolnośląska	kamiennogórski	Burmistrz Miasta i Gminy Lubawka	Milcząca zgoda	—	—
67	dolnośląska	kamiennogórski	Wójt Gminy Kamienna Góra	Milcząca zgoda	—	—
68	dolnośląska	kamiennogórski	Wójt Gminy Marciszów	Milcząca zgoda	—	—
69	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta Kłodzka	Milcząca zgoda	—	—
70	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta Duszniki Zdrój	Milcząca zgoda	—	—
71	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta i Gminy Bystrzyca Kłodzka	Milcząca zgoda	—	—
72	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta i Gminy Łądek Zdrój	Milcząca zgoda	—	—
73	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta i Gminy Międzylesie	Pozytywna	W treści opinii zwrócono uwagę na nie zapewnienie wystarczających środków dla gmin na realizację działań zapisanych w programach	—
74	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta i Gminy Radków	Pozytywna	—	—
75	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta i Gminy Szczytna	Milcząca zgoda	—	—
76	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta Kudowy Zdroju	Milcząca zgoda	—	—
77	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta Nowa Ruda	Milcząca zgoda	—	—

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU
PRZEKROCZENIE POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

Lp.	Strefa	Powiat	Opiniujący	Opinia POP	Treść uwagi/wniosku	Odniesienie do uwag/wniosków
78	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Miasta Polanica Zdrój	Milcząca zgoda	—	—
79	dolnośląska	kłodzki	Burmistrz Stronia Śląskiego	Pozytywna	—	—
80	dolnośląska	kłodzki	Wójt Gminy Kłodzko	Milcząca zgoda	—	—
81	dolnośląska	kłodzki	Wójt Gminy Lewin Kłodzki	Milcząca zgoda	—	—
82	dolnośląska	kłodzki	Wójt Gminy Nowa Ruda	Milcząca zgoda	—	—
83	dolnośląska	legnicki	Burmistrz Chojnowa	Milcząca zgoda	—	—
84	dolnośląska	legnicki	Burmistrz Miasta i Gminy Prochowice	Milcząca zgoda	—	—
85	dolnośląska	legnicki	Wójt Gminy Chojnów	Milcząca zgoda	—	—
86	dolnośląska	legnicki	Wójt Gminy Krotoszyce	Milcząca zgoda	—	—
87	dolnośląska	legnicki	Wójt Gminy Kunice	Pozytywna	—	—
88	dolnośląska	legnicki	Wójt Gminy Legnickie Pole	Milcząca zgoda	—	—
89	dolnośląska	legnicki	Wójt Gminy Miłkowice	Milcząca zgoda	—	—
90	dolnośląska	legnicki	Wójt Gminy Ruja	Pozytywna	—	—
91	dolnośląska	lubański	Burmistrz Miasta Lubań	Milcząca zgoda	—	—
92	dolnośląska	lubański	Burmistrz Miasta Świeradów Zdrój	Milcząca zgoda	—	—
93	dolnośląska	lubański	Burmistrz Leśnej	Pozytywna	—	—
94	dolnośląska	lubański	Burmistrz Olszyny	Milcząca zgoda	—	—
95	dolnośląska	lubański	Wójt Gminy Lubań	Milcząca zgoda	—	—
96	dolnośląska	lubański	Wójt Gminy Platerówka	Milcząca zgoda	—	—
97	dolnośląska	lubański	Wójt Gminy Siekierczyn	Milcząca zgoda	—	—
98	dolnośląska	lubiński	Prezydent Miasta Lubin	Pozytywna	—	—
99	dolnośląska	lubiński	Burmistrz Ścinawy	Milcząca zgoda	—	—
100	dolnośląska	lubiński	Wójt Gminy Lubin	Pozytywna	—	—
101	dolnośląska	lubiński	Wójt Gminy Rudna	Milcząca zgoda	—	—
102	dolnośląska	lwówecki	Burmistrz Gminy i Miasta Lwówek Śląski	Pozytywna	—	—
103	dolnośląska	lwówecki	Burmistrz Gminy i Miasta Gryfów Śląski	Pozytywna	—	—

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU
PRZEKROCZENIE POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

Lp.	Strefa	Powiat	Opiniujący	Opinia POP	Treść uwagi/wniosku	Odniesienie do uwag/wniosków
104	dolnośląska	lwówecki	Burmistrz Gminy i Miasta Lubomierz	Milcząca zgoda	—	—
105	dolnośląska	lwówecki	Burmistrz Miasta i Gminy Mirsk	Milcząca zgoda	—	—
106	dolnośląska	lwówecki	Burmistrz Miasta i Gminy Wleń	Milcząca zgoda	—	—
107	dolnośląska	milicki	Burmistrz Miasta i Gminy Milicz	Milcząca zgoda	—	—
108	dolnośląska	milicki	Wójt Gminy Cieszków	Milcząca zgoda	—	—
109	dolnośląska	milicki	Wójt Gminy Krośnice	Milcząca zgoda	—	—
110	dolnośląska	oleśnicki	Burmistrz Miasta Oleśnicy	Pozytywna	—	—
111	dolnośląska	oleśnicki	Burmistrz Bierutowa	Milcząca zgoda	—	—
112	dolnośląska	oleśnicki	Burmistrz Miasta i Gminy Międzybórz	Milcząca zgoda	—	—
113	dolnośląska	oleśnicki	Burmistrz Miasta i Gminy Syców	Milcząca zgoda	—	—
114	dolnośląska	oleśnicki	Burmistrz Miasta i Gminy Twardogóra	Milcząca zgoda	—	—
115	dolnośląska	oleśnicki	Wójt Gminy Dobroszyce	Milcząca zgoda	—	—
116	dolnośląska	oleśnicki	Wójt Gminy Dziadowa Kłoda	Pozytywna	—	—
117	dolnośląska	oleśnicki	Wójt Gminy Oleśnica	Pozytywna	—	—
118	dolnośląska	oławski	Burmistrz Miasta Oława	Milcząca zgoda	—	—
119	dolnośląska	oławski	Burmistrz Jelcza-Laskowic	Milcząca zgoda	—	—
120	dolnośląska	oławski	Wójt Gminy Domaniów	Milcząca zgoda	—	—
121	dolnośląska	oławski	Wójt Gminy Oława	Milcząca zgoda	—	—
122	dolnośląska	polkowicki	Burmistrz Polkowic	Pozytywna z uwagami	Pkt 3. Uwagi	Pkt 3. Odniesienie
123	dolnośląska	polkowicki	Burmistrz Miasta i Gminy Chocianów	Milcząca zgoda	—	—
124	dolnośląska	polkowicki	Burmistrz Przemkowa	Milcząca zgoda	—	—
125	dolnośląska	polkowicki	Wójt Gminy Gaworzyce	Milcząca zgoda	—	—
126	dolnośląska	polkowicki	Wójt Gminy Grębocice	Milcząca zgoda	—	—
127	dolnośląska	polkowicki	Wójt Gminy Radwanice	Pozytywna	—	—
128	dolnośląska	strzeliński	Burmistrz Miasta i Gminy Strzelin	Milcząca zgoda	—	—
129	dolnośląska	strzeliński	Burmistrz Miasta i Gminy Wiązów	Milcząca zgoda	—	—

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU
PRZEKROCZENIE POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

Lp.	Strefa	Powiat	Opiniujący	Opinia POP	Treść uwagi/wniosku	Odniesienie do uwag/wniosek
130	dolnośląska	strzeliński	Wójt Gminy Borów	Milcząca zgoda	—	—
131	dolnośląska	strzeliński	Wójt Gminy Kondratowice	Milcząca zgoda	—	—
132	dolnośląska	strzeliński	Wójt Gminy Przeworno	Milcząca zgoda	—	—
133	dolnośląska	średzki	Burmistrz Środy Śląskiej	Milcząca zgoda	—	—
134	dolnośląska	średzki	Wójt Gminy Kostomłoty	Milcząca zgoda	—	—
135	dolnośląska	średzki	Wójt Gminy Malczyce	Milcząca zgoda	—	—
136	dolnośląska	średzki	Wójt Gminy Miękinia	Milcząca zgoda	—	—
137	dolnośląska	średzki	Wójt Gminy Udanin	Milcząca zgoda	—	—
138	dolnośląska	świdnicki	Prezydent Świdnicy	Milcząca zgoda	—	—
139	dolnośląska	świdnicki	Burmistrz Jaworzyny Śląskiej	Milcząca zgoda	—	—
140	dolnośląska	świdnicki	Burmistrz Strzegomia	Milcząca zgoda	—	—
141	dolnośląska	świdnicki	Burmistrz Żarowa	Milcząca zgoda	—	—
142	dolnośląska	świdnicki	Burmistrz Miasta Świebodzice	Pozytywna	—	—
143	dolnośląska	świdnicki	Wójt Gminy Dobromierz	Milcząca zgoda	—	—
144	dolnośląska	świdnicki	Wójt Gminy Marcinowice	Milcząca zgoda	—	—
145	dolnośląska	świdnicki	Wójt Gminy Świdnica	Pozytywna	—	—
146	dolnośląska	trzebnicki	Burmistrz Gminy Trzebnica	Pozytywna	—	—
147	dolnośląska	trzebnicki	Burmistrz Miasta i Gminy Prusice	Milcząca zgoda	—	—
148	dolnośląska	trzebnicki	Burmistrz Żmigrodu	Milcząca zgoda	—	—
149	dolnośląska	trzebnicki	Burmistrz Obornik Śląskich	Milcząca zgoda	—	—
150	dolnośląska	trzebnicki	Wójt Gminy Wisznia Mała	Milcząca zgoda	—	—
151	dolnośląska	trzebnicki	Wójt Gminy Zawonia	Milcząca zgoda	—	—
152	dolnośląska	wałbrzyski	Burmistrz Miasta Boguszów Gorce	Pozytywna	—	—
153	dolnośląska	wałbrzyski	Burmistrz Głuszycy	Milcząca zgoda	—	—
154	dolnośląska	wałbrzyski	Burmistrz Miasta Jedlina Zdrój	Pozytywna	—	—
155	dolnośląska	wałbrzyski	Burmistrz Mieroszowa	Pozytywna	—	—
156	dolnośląska	wałbrzyski	Burmistrz Szczawna-Zdroju	Milcząca zgoda	—	—
157	dolnośląska	wałbrzyski	Wójt Gminy Czarny Bór	Milcząca zgoda	—	—

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU
PRZEKROCZENIE POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

Lp.	Strefa	Powiat	Opiniujący	Opinia POP	Treść uwagi/wniosku	Odniesienie do uwag/wniosków
158	dolnośląska	wałbrzyski	Wójt Gminy Stare Bogaczowice	Milcząca zgoda	—	—
159	dolnośląska	wałbrzyski	Wójt Gminy Walim	Milcząca zgoda	—	—
160	dolnośląska	wołowski	Burmistrz Gminy Wołów	Milcząca zgoda	—	—
161	dolnośląska	wołowski	Burmistrz Brzegu Dolnego	Milcząca zgoda	—	—
162	dolnośląska	wołowski	Wójt Gminy Wińsko	Milcząca zgoda	—	—
163	dolnośląska	wrocławski	Burmistrz Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie	Milcząca zgoda	—	—
164	dolnośląska	wrocławski	Burmistrz Miasta i Gminy Sobótka	Milcząca zgoda	—	—
165	dolnośląska	wrocławski	Burmistrz Siechnic	Milcząca zgoda	—	—
166	dolnośląska	wrocławski	Wójt Gminy Czernica	Milcząca zgoda	—	—
167	dolnośląska	wrocławski	Wójt Gminy Długołęka	Milcząca zgoda	—	—
168	dolnośląska	wrocławski	Wójt Gminy Jordanów Śląski	Milcząca zgoda	—	—
169	dolnośląska	wrocławski	Wójt Gminy Kobierzyce	Milcząca zgoda	—	—
170	dolnośląska	wrocławski	Wójt Gminy Mietków	Milcząca zgoda	—	—
171	dolnośląska	wrocławski	Wójt Gminy Żórawina	Milcząca zgoda	—	—
172	dolnośląska	ząbkowicki	Burmistrz Ząbkowic Śląskich	Milcząca zgoda	—	—
173	dolnośląska	ząbkowicki	Burmistrz Gminy Bardo	Pozytywna	—	—
174	dolnośląska	ząbkowicki	Burmistrz Złotego Stoku	Milcząca zgoda	—	—
175	dolnośląska	ząbkowicki	Burmistrz Ziębic	Milcząca zgoda	—	—
176	dolnośląska	ząbkowicki	Wójt Gminy Ciepłowody	Milcząca zgoda	—	—
177	dolnośląska	ząbkowicki	Wójt Gminy Kamieniec Ząbkowicki	Milcząca zgoda	—	—
178	dolnośląska	ząbkowicki	Wójt Gminy Stoszowice	Milcząca zgoda	—	—
179	dolnośląska	zgorzelecki	Burmistrz Miasta Zgorzelec	Pozytywna	—	—
180	dolnośląska	zgorzelecki	Burmistrz Gminy i Miasta Węgliniec	Pozytywna	—	—
181	dolnośląska	zgorzelecki	Burmistrz Miasta i Gminy Bogatynia	Milcząca zgoda	—	—
182	dolnośląska	zgorzelecki	Burmistrz Miasta i Gminy Pieńsk	Milcząca zgoda	—	—
183	dolnośląska	zgorzelecki	Burmistrz Miasta Zawidowa	Milcząca zgoda	—	—
184	dolnośląska	zgorzelecki	Wójt Gminy Sulików	Milcząca zgoda	—	—

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU
PRZEKROCZENIE POZIOMU DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

Lp.	Strefa	Powiat	Opiniujący	Opinia POP	Treść uwagi/wniosku	Odniesienie do uwag/wniosków
185	dolnośląska	zgorzelecki	Wójt Gminy Zgorzelec	Milcząca zgoda	—	—
186	dolnośląska	złotoryjski	Burmistrz Złotoryi	Milcząca zgoda	—	—
187	dolnośląska	złotoryjski	Burmistrz Miasta i Gminy Świerzawa	Pozytywna	—	—
188	dolnośląska	złotoryjski	Burmistrz Miasta Wojcieszów	Milcząca zgoda	—	—
189	dolnośląska	złotoryjski	Wójt Gminy Pielgrzymka	Milcząca zgoda	—	—
190	dolnośląska	złotoryjski	Wójt Gminy Zagrodno	Milcząca zgoda	—	—
191	dolnośląska	złotoryjski	Wójt Gminy Złotoryja	Milcząca zgoda	—	—
192	dolnośląska	Miasto Jelenia Góra	Prezydent Miasta Jeleniej Góry	Pozytywna	—	—
193	dolnośląska	Miasto Wałbrzych	Prezydent Miasta Wałbrzycha	Milcząca zgoda	—	—
194	dolnośląska	Miasto Wrocław	Prezydent Wrocławia	Milcząca zgoda	—	—

Pkt 1 Uwagi zawarte w opinii Burmistrza Miasta Bielawa

Uwaga:

Uwagi wnoszę do zapisów w tabeli 1-19 Plan działań w celu poprawy jakości powietrza na poziomie wojewódzkim i lokalnym:

Sprzeczny wydaje się być zapis „Wprowadzenie do Regulaminu Utrzymania Czystości i Porządku w gminie obligatoryjnego odbioru mokrych odpadów zielonych”. Ustawodawca określił, że odpady powinny być zagospodarowane w pierwszej kolejności w miejscu ich wytworzenia. Co oznacza, że odpady zielone właściciel nieruchomości powinien zagospodarować we własnym zakresie poprzez kompostowanie w wyznaczonym miejscu na terenie nieruchomości, a dopiero w przypadku braku takiej możliwości oddać je do utylizacji. Dlatego nie ma możliwości wpisania do Regulaminu Utrzymania Czystości i Porządku w gminie obligatoryjnego obowiązku odbioru mokrych odpadów zielonych.

Odniesienie:

Uwagi nie uwzględniono. Jest to zapis przeniesiony z Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2020 – dokumentu strategicznego opracowanego przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r. Działania obligatoryjne wynikające z niniejszego programu zawarte zostały w rozdziale 1.5.

Uwaga:

W programie narzucono na Gminę przygotowanie listy rekomendowanych mistrzów kominarskich do przeprowadzenia kontroli stanu technicznego przewodów kominowych. Gmina nie ma możliwości weryfikacji oraz wiedzy na temat polecanych mistrzów kominarskich. W działaniu tym nie określono z jakiego obszaru mogą zostać wpisani rekomendowani mistrzowie kominarscy na listę. Według jakich wytycznych Gmina miałaby dokonać wyboru wpisując na listę kominiarzy?

Odniesienie:

Uwagę uwzględniono. Działanie wynikało z Krajowego Programu Ochrony Powietrza. Działanie zostało usunięte z harmonogramu rzeczowo-finansowego zawartego w rozdziale 1.5.3. czyli obecnie jest nieobligatoryjne.

Pkt 2 Uwagi zawarte w opinii Wójta Gminy Kotla

Uwaga:

Wójt gminy Kotla zaopiniował Program pozytywnie pod warunkiem:

- korekty zapisu dotyczącego działania czternastego – kontrola indywidualnych źródeł spalania paliw tj. „kontrola przez służby kominarskie i straż miejską stanu technicznego instalacji do spalania, rodzaju paliwa spalonego w kotłach co oraz piecach, ponieważ gmina nie ma możliwości zrealizowania tego zadania bo nie posiada w/w służby i straży,

- korekty zapisu dotyczącego działania trzynastego – inwentaryzacji źródeł emisji na terenie gminy tj. zapewnienie źródeł finansowania z udziałem środków zewnętrznych.

Odniesienie:

Uwagi uwzględniono. Zapis pierwszy wynikał z Krajowego Programu Ochrony Powietrza. Zapis został usunięty z harmonogramu rzeczowo-finansowego zawartego w rozdziale 1.5.3. czyli obecnie działanie to jest nieobligatoryjne.

Działanie dotyczące przeprowadzenia inwentaryzacji źródeł emisji wynikało z Krajowego Programu Ochrony Powietrza. Działanie usunięto z harmonogramu rzeczowo-finansowego. Przeprowadzenie inwentaryzacji źródeł emisji określono jako działanie o charakterze kierunkowym. Działania kierunkowe są to działania ciągłe, które powinny być realizowane przez władze samorządowe, poszczególne zakłady przemysłowe i usługowe, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe zlokalizowane na terenie strefy oraz mieszkańców strefy i mają charakter dobrych praktyk.

Pkt 3 Uwagi zawarte w opinii Burmistrza Polkowic

Uwaga:

Po przeanalizowaniu Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzenie w 2015 roku przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} i Programu ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego oraz zadań naprawczych, które mają wykonywać jednostki samorządu terytorialnego (Gminy) proszę o uwzględnienie poniższych uwag.

1. Działanie naprawcze dziewiąte „Zapisy w Planach Zagospodarowania Przestrzennego” o kodzie DssDsPZP wymagają korekty zapisu – treści w zakresie: Ust. I tiret 2:
 - w jaki sposób zagospodarowanie przestrzeni publicznej miałyby wpływać na ograniczenie stężeń pyłów?
 - zakaz stosowania paliw stałych może być wprowadzony np. uchwałą antysmogową przez Sejmik Województwa, albo rozwiązaniem ustawowym. Wówczas nie ma potrzeby wprowadzania szczególnych zapisów do mpzp, zwłaszcza, że regulacje znanych nam uchwał antysmogowych (Małopolska) są bardzo szczegółowe i wręcz nie możliwe do przeniesienia do ustaleń mpzp.

Odniesienie:

Uwagi nie uwzględniono. Ograniczenie stężeń pyłów można uzyskać głównie poprzez tworzenie ciągów przewietrzania miasta (uniemożliwiając tworzenie się tzw. zastoisk zanieczyszczonego powietrza) oraz zbilansowanie obszarów zabudowanych z obszarami zieleni miejskiej, gdyż zieleń „wychwytuje” zanieczyszczenia pyłowe.

Na terenie województwa dolnośląskiego prowadzone są prace nad wprowadzeniem uchwały antysmogowej będzie ona zawierała zakazy i nakazy

dotyczące paliw i instalacji do ich spalania uszczegółowiając zapisy programu ochrony powietrza w zakresie ograniczenia emisji bytowo-komunalnej. Przyjęcie uchwały będzie mogło stanowić podstawę prawną do wprowadzenia w mpzp odpowiednich zakazów lub innych ograniczeń.

Uwaga:

Działanie naprawcze dziewiąte „Zapisy w Planach Zagospodarowania Przestrzennego” o kodzie DssDsPZP wymagają korekty zapisu – treści w zakresie: Ust. I tiret 3 i ust. 2:

- wprowadzenie zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej oraz zmiany ogrzewania zbiorowego na indywidualne może być odczytane jako nadużycie prawne, ponieważ ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ani rozporządzenie w sprawie zakresu mpzp nie dają uprawnień do takich regulacji. To samo dotyczy poprzedniego zagadnienia. Nasze dotychczasowe zapisy w mpzp określające dopuszczalne metody pozyskiwania ciepła są na tyle mało „inwazyjne”, że nie budziły do tej pory zastrzeżeń. Co innego zakaz likwidacji ogrzewania zbiorowego. Co prawda można by tego typu regulacje traktować jako przepis mający na celu ochronę powietrza, ale tego typu argumenty nie są przekonujące dla sądów. Co innego jeżeli przez „możliwości prawne” należy rozumieć zmianę ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym lub rozporządzenia w sprawie zakresu mpzp w sposób, który jednoznacznie wskaże, że mpzp może regulować sposób zapewnienia dostaw ciepła.

Odniesienie:

Uwagi nie uwzględniono. Działanie jest przewidziane do realizacji w momencie wdrożenia odpowiednich możliwości prawnych.

Uwaga:

Działanie naprawcze dziewiąte „Zapisy w Planach Zagospodarowania Przestrzennego” o kodzie DssDsPZP wymagają korekty zapisu – treści w zakresie: Ust. 1 tiret 10:

- tworzenie stref ruchu pieszego i uspokojonego to z pewnością nie rola mpzp; raczej tworzenie warunków dla tworzenia tych stref. np. poprzez odpowiednie kształtowanie sieci ulic obwodowych.

Odniesienie:

Sens zapisu w działaniu jest dokładnie taki jak w uwadze.

Uwaga:

Działanie naprawcze dziewiąte „Zapisy w Planach Zagospodarowania Przestrzennego” o kodzie DssDsPZP wymagają korekty zapisu – treści w zakresie: Ust. I tiret 11 :

- jakie rozwiązania systemowe dedykowane rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego należałoby wdrażać do mpzp? Wg organu rozwiązania systemowe to np. działalność przy urzędzie gminy oficera rowerowego, opracowanie strategii/koncepcji gminnej rozwoju ruchu pieszego i rowerowego, rozwój gminnych wypożyczalni rowerów. Wówczas pewne założenia strategii można wdrażać/uwzględniać w mpzp. A może jako rozwiązanie systemowe należy rozumieć projektowanie szerokich dróg dających możliwość lokalizowania komfortowych tras rowerowych – zapis jest założenia niejasny.

Odniesienie:

Uwagę uwzględniono. W zapisie chodziło o stworzenie w mpzp warunków sprzyjających rozwojowi ruchu rowerowego oraz pieszego. Zapis poprawiono tak, aby był bardziej zrozumiały.

Uwaga:

2. Działanie naprawcze czternaste „Kontrola Indywidualnych Źródeł Spalania Paliw” o kodzie DssDsKOM wymaga zmiany lub całkowitego usunięcia.
 - Nie ma w obecnym stanie prawnym podstaw prawnych do stworzenia przez gminy listy rekomendowanych kominiarzy, a jej stworzenie może stać w sprzeczności z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej (zapis do usunięcia).
 - Kontrola spalonego w kotłach rodzaju paliwa będzie możliwa gdy organy uprawnione określą jaki rodzaj może być spalany na danym obszarze. Tutaj również zachodzi konieczność upoważnienia kontrolującego w odpowiednie upoważnienie wydane na mocy ustawy (czego na chwilę obecną brak). Rodzi się też pytanie w jaki sposób na podstawie jakich norm prawnych strażnik ma określić czy dane paliwo spełnia wymagania.
 - Strażnicy Straży Miejskiej nie posiadają specjalistycznej wiedzy z zakresu stanu technicznego instalacji do spalania opału dlatego też nie mogą prowadzić kontroli oraz nie posiadają, w tym zakresie stosownego upoważnienia w aktach prawnych. Kontrolę taką mogą prowadzić kominiarze (odpłatnie), gdyż prowadzą działalność gospodarczą bądź pracownicy administracji rządowej (Powiatowych Inspektorów Nadzoru Budowlanego). Nieprecyzyjny jest również zapis dotyczący prowadzenia kontroli czy strażnicy będą to robić samodzielnie, czy też we współpracy i wspólnie z uprawnionymi kominiarzami.

Odniesienie:

Uwagę uwzględniono. Działanie wynikało z Krajowego Programu Ochrony Powietrza. Działanie zostało usunięte z harmonogramu rzeczowo-finansowego zawartego w rozdziale 1.5.3. czyli obecnie jest nieobligatoryjne.

PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY
DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU PRZEKROCZENIE POZIOMU
DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}

Konsultacje społeczne dotyczące opracowania „Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzone w 2015 roku przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}” miały na celu uzyskanie opinii i uwag osób zainteresowanych, jednostek samorządowych jak również podmiotów odpowiedzialnych za politykę ochrony powietrza w województwie dolnośląskim.

Opracowanie programu ochrony powietrza wymaga, zgodnie z art. 91 ust. 9 Poś zapewnienia udziału społeczeństwa w postępowaniu. Tryb udziału społeczeństwa określa ustawa z dnia 3 października 2008 r. o *udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Zgodnie z powyższym Zarząd Województwa Dolnośląskiego informacją z dnia 12 września 2016 r. poinformował społeczeństwo o przystąpieniu do opracowania „Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzone w 2015 roku przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}”. Do wglądu wyłożono opracowanie pt. „Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok”, które stanowiło podstawę opracowania Programu. Informacja została wysłana do wszystkich organów samorządowych w województwie dolnośląskim oraz opublikowana została w prasie (Gazeta Wyborcza z dn. 13 września 2016 r.) oraz na BIP i tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego. Wyznaczono termin 21 dni, tj. od 26 września do 17 października 2016 r. na składanie uwag i wniosków. Na tym etapie Wójt Gminy Żukowice zgłosił następujące wnioski:

- 1) jak wynika z „Oceny poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok” dla strefy dolnośląskiej, w której znajduje się Gmina Żukowice, zanieczyszczenie powyżej dopuszczalnego poziomu (klasa C) stwierdzono, dla niżej wymienionych substancji:
 - O₃ – ozon
 - PM₁₀ – pył zawieszony
 - PM_{2,5} – pył zawieszony (aerozole atmosferyczne)
 - As – arsen
 - BaP – benzo(a)piren

wobec powyższego zaplanowane winny być działania naprawcze odnośnie wszystkich ww. zanieczyszczeń w zakresie: ochrony zdrowia ludzkiego, ochrony roślin.

- 2) jak podaje opracowanie pn. „Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok” główną przyczyną przekroczenia dopuszczalnych norm dla ww. zanieczyszczeń jest: oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków

a dodatkowa przyczyną: oddziaływanie związane z ruchem pojazdów w centrum miast z intensywnym ruchem.

Gmina Żukowice, jak i inne gminy leżące w powiecie głogowskim znajdują się w zakresie oddziaływania przemysłu miedziowego, wobec tego należy przeprowadzić szczegółowe badania i zdiagnozować, czy przyczyną przekroczenia dopuszczalnych norm: O₃, PM₁₀, PM_{2,5}, As i BaP w strefie dolnośląskiej jest ta gałąź przemysłu.”

Wyjaśnienie do powyższych wniosków zostało przedstawione Wójtowi Gminy Żukowice przy piśmie Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr DOW-S-IV.721.26.2016.AKI z dnia 27 października 2016 r., w którym wskazano, że na terenie strefy dolnośląskiej obowiązują już programy ochrony powietrza dla O₃, PM₁₀, As i BaP. Programy te identyfikują przyczyny występowania przekroczeń oraz nakładają działania naprawcze zmierzające do przywrócenia standardów jakości powietrza na terenie strefy. Obecnie realizowany program dotyczy zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5} w obszarach wskazanych przez WIOŚ w „Ocenie poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok”.

Obwieszczeniem z dnia 31 maja 2017 r. Zarząd Województwa Dolnośląskiego zawiadomił społeczeństwo o opracowaniu projektu „Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzone w 2015 roku przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}”. Do wglądu wyłożono dokumentację obejmującą projekt uchwały w przedmiocie sprawy. Przedmiotowe obwieszczenie zostało wysłane do prezydentów, burmistrzów miast, wójtów gmin oraz starostów powiatów z województwa dolnośląskiego, a także Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz do PGE GiEK S.A. Kopania Węgla Brunatnego Turów. Obwieszczenie zostało zamieszczone również na BIP i tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego i opublikowane w prasie (Gazeta Wyborcza z dn. 6 czerwca 2017 r.). Wskazano 21–dniowy termin wnoszenia uwag i wniosków, tj. od 7 do 27 czerwca 2017 r.

Konsultacje społeczne oparte były o zasadę jawności, której podstawową cechą jest możliwie swobodny dostęp do dokumentów i danych. Ponadto miały charakter publiczny i oparte były o zasadę równości i otwartości, co oznacza, że uczestniczyć w nich mogli wszyscy zainteresowani obywatele. W trakcie trwania procedury konsultacji społecznych zostały wniesione uwagi do ww. dokumentu. Poniżej zawarto treść uwag oraz odniesienie do nich.

1. Korespondencja elektroniczna z dnia 8 czerwca 2007 r.

Wniosek osoby fizycznej o udostępnienie treści obwieszczenia i wszelkiej informacji dotyczącej opracowanego programu.

Odpowiedź: Przekazano link do dokumentacji znajdujący się na stronie internetowej <http://www.umwd.dolnyslask.pl/> zakładka „program ochrony środowiska”.

2. Uwagi zgłoszone w ramach konsultacji społecznych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu

Uwaga: Na mapie na stronie na stronie 5 (rys 1-1) są w legendzie „drogi krajowe i wojewódzkie”. Na mapie nie są pokazane.

Odpowiedź: Uwaga uwzględniona. Poprawiono kolor warstwy na mapie. Wstawiono nowy rysunek.

Uwaga: Na rysunku 1-2 jest niepotrzebna etykieta stacji DsSwidMob.

Odpowiedź: Uwaga uwzględniona. Usunięto etykiety. Wstawiono nowy rysunek.

Uwaga: Wg dostępnych źródeł wysokość Śnieżki wynosi 1602 m n.p.m., a nie 1603 m n.p.m. (str. 14 POP-konsultacje: „Na obszarze strefy dolnośląskiej rozkład przestrzenny średniej prędkości wiatru w 2015 roku charakteryzuje się istotną zmiennością, co wynika z dużych różnic w wysokościach terenu (od 70 do 1 603 m n.p.m.)”.

Odpowiedź: Uwaga nieuwzględniona. Według najnowszego Rocznika Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej za rok 2016 wydanego przez Główny Urząd Statystyczny, wysokość Śnieżki wynosi 1603 m n.p.m. (<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/roczniki-statystyczne/roczniki-statystyczne/rocznik-statystyczny-rzeczypospolitej-polskiej-2016,2,16.html>, tabl.4, str. 84)

Uwaga: Na str. 31 jest niejasny zapis. Co oznacza „na potrzebę niniejszej pracy” oraz w tym przypadku „oddziaływanie umiarkowane”? Jeżeli jest oddziaływanie umiarkowane, to nie powinno się mówić o epizodzie. Ponadto – jak zauważył Projektant – PM_{2,5} ma tylko normę roczną i tego należy się trzymać, a nie tworzyć odstępstwa prawne.:

„Z tego względu, na potrzebę niniejszej pracy, jako epizod zakwalifikowano te terminy, w których przynajmniej przez 3 kolejne doby wystąpiło średnie stężenie większe niż 37,5 µg/m³, wynoszące 150% wartość dopuszczalnej określonej dla średniej rocznej. Przyjęta wartość zgodnie z wytycznym określania indeksu jakości powietrza zaproponowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska zaklasyfikowana jest jako oddziaływanie umiarkowane”.

To podejście nie znajduje uzasadnienia prawnego. Przy takim podejściu – wykorzystanie indeksu GIOŚ – Jeleniogórski Alarm Smogowy w Jeleniej Górze żąda natychmiastowych działań w postaci ogłoszenia tzw. alarmu smogowego z pełnymi konsekwencjami, podczas gdy PM₁₀ jest w normie.

Odpowiedź: Uwaga nieuwzględniona. Wprowadzenie w przedmiotowym programie ochrony powietrza pojęcia epizodu wyznaczonego jako 150% wartości dopuszczalnej

określonej dla średniej rocznej nie służyło stworzeniu odstępstwa prawnego a jedynie sprawdzeniu w jakich sytuacjach meteorologicznych, mogą występować podwyższone stężenia PM_{2,5}. Należy również nadmienić, iż ze względu na szczególny wpływ pyłu PM_{2,5} na zdrowie ludzkie WHO zaleca przyjąć poziom graniczny dla średniej dobowej PM_{2,5} wynoszący 25 µg/m³. W rozdziale 1.4.3 Programu szczegółowo wyjaśniono przyjętą definicję epizodu.

Uwaga: Str. 37 - *"Epizod (...) kiedy przekroczona została przyjęta kryterialna wartość średniego dobowego stężenia pyłu PM_{2,5}".* Taki zapis jest absolutnie niedopuszczalny!

Odpowiedź: Uwaga uwzględniona. Zapis usunięto.

Uwaga: Na str. 83 POP i potem w kilku miejscach na następnych stronach pojawia się "województwo" jako "instytucja odpowiedzialna/koordynator". Co to oznacza wg Projektanta?

Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. Jest to zapis przeniesiony z Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2020 – dokumentu strategicznego opracowanego przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r.

Uwaga: Przy działaniach krótkoterminowych w projekcie POP znajdują się zadania Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego – czy Wydział też dostał ten projekt do konsultacji?

Odpowiedź: Bezpośrednio do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego nie skierowano projektu programu. Konsultacje zostały ogłoszone zgodnie z art. 91 pkt. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.) oraz art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.). Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego nie wniósł uwag w ramach konsultacji.

Uwaga: Prawdopodobnie trzeba ponownie przeanalizować liczbę osób w obszarze przekroczeń PM₁₀ w Bogatyni – w naszej ocenie rocznej i w Projekcie POP jest 0 (zero) osób.

Odpowiedź: Uwagę uwzględniono. Poprawiono wartość.

Uwaga: W ramach zadań krajowych są również działania GIOŚ – str. 79 i 81 – czy zostały one uzgodnione z GIOŚ? Np. zadanie: *„przygotowanie wytycznych do prowadzenia wojewódzkich i gminnych inwentaryzacji zanieczyszczeń powietrza, w tym opracowanie ujednoczonych wskaźników emisji w celu zapewnienia spójnych danych w ramach poszczególnych województw”* w świetle ostatnich rozmów dot. prowadzenia bazy emisji i modelowania przez KOBIZE może nie leżeć w kompetencjach GIOŚ.

Ze str. 81 wyrzucić tablice informacyjne: „*Informowanie społeczeństwa o aktualnym stanie jakości powietrza w oparciu o różne narzędzia, w tym portal GIOŚ, tablice informacyjne*”.

Odpowiedź: Uwaga odnosi się do zapisów tabeli 1.18, która to stanowi bezpośrednie przeniesienie z Krajowego Programu Ochrony Powietrza do roku 2020 – dokumentu strategicznego opracowanego przez Ministerstwo Środowiska w 2015 r. Dokument ten był poddany konsultacjom przez Ministerstwo Środowiska.

Uwaga: Czy zapisy w działaniach 1-3 w „Harmonogramie rzeczowo-finansowym realizacji programu ochrony powietrza” oznaczają, że do 2023 r. na obszarach przekroczeń wskazanych w tabeli 2-2 ma być zupełnie wymienione ogrzewanie, czy może w jakimś procencie powierzchni grzewczej? Czy może działania te dotyczą miast/gmin wyszczególnionych w opisie zadania, a nie tylko obszarów przekroczeń?

Odpowiedź: Szczegółowe wartości powierzchni ogrzewanych indywidualnie, których wymiana jest konieczna do przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie PM_{2,5} na obszarze strefy dolnośląskiej przedstawiono w rozdziale 1.4.6.2 Prognoza stężeń substancji dla strefy dolnośląskiej. Dodatkowo należy nadmienić, iż na terenie strefy dolnośląskiej obowiązuje program ochrony powietrza w zakresie PM₁₀ oraz B(a)P, w którym zapisane działania mają znacznie szerszy zasięg. Realizacja tych działań zdecydowanie spowoduje obniżenie stężeń pyłu PM_{2,5} poniżej poziomu dopuszczalnego. W działaniach tych przywołano dokumenty, z których konkretne działania naprawcze wynikają.

Uwaga: W niektórych działaniach jest „*planowany termin wykonania – według indywidualnych harmonogramów*” – czy nie powinien zostać określony choćby termin opracowania tych indywidualnych harmonogramów?

Odpowiedź: Indywidualne harmonogramy możliwe są do opracowania w momencie posiadania przez zainteresowane podmioty środków na realizację działań. Bez gwarancji możliwości finansowania działań, nie można narzucać sztywnego terminu ich realizacji.

Uwaga: Nie podano żadnych działań mających na celu obniżenie stężeń pyłu na obszarze przekroczeń w Bogatyni.

Odpowiedź: Uwagi nie uwzględniono. W programie określono działanie o kodzie DssDsBAT obejmujące wdrażanie najlepszych dostępnych technik w zakresie emisji powstających przy magazynowaniu i przeładunkach, w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania źródeł wielkopowierzchniowych na tereny zamieszkałe zgodnie z zapisami w „Dokumencie Referencyjnym dotyczącym Najlepszych Dostępnych Technik dla Emisji z magazynowania”. Wdrożenie tego działania spowoduje obniżenie stężeń na terenie Bogatyni poniżej poziomu dopuszczalnego. Scenariusz naprawczy dla tego typu źródeł został opisany w rozdziale 3.7. Dodatkowo w programie wskazano działania kierunkowe w zakresie emisji niezorganizowanej z kopalni odkrywkowych (rozd. 1.5.2).

Uwaga: Na str. 137-138 w rozdziale 1.6.2.1. podane są obowiązki organów administracji i podmiotów (...), w tym Dolnośląskiego WIOŚ, m.in.

- *sprawuje nadzór wykonania działań określonych w Planie Działań Krótkoterminowych przez władze lokalne oraz inne podmioty;*
- *nakłada zalecenia pokontrolne oraz w razie konieczności kary pieniężne w zakresie realizacji Planu Działań Krótkoterminowych.*

Co oznacza: "sprawuje nadzór wykonania działań określonych w Planie Działań Krótkoterminowych przez władze lokalne oraz inne podmioty" i "nakłada kary pieniężne w zakresie realizacji Planu Działań Krótkoterminowych" w tym przypadku? Gdzie są opisane te działania?

Odpowiedź: Zapisy zawarte w rozdziale 1.6.2.1 a dotyczące Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska wynikają z art. 96a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.). Listę działań krótkoterminowych (w tym wypadku ograniczającą się jedynie do informowania oraz zaleceń) przedstawiono w rozdziale 1.6.1.2.

Uwaga: Działania krótkoterminowe:

Jest zapis: *„W przypadku ryzyka wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu w danej strefie wojewódzki inspektor ochrony środowiska powiadamia o tym właściwy zarząd województwa.*

Wojewódzki inspektor ochrony środowiska powiadamia wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego o przekroczeniu poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu, zobowiązującego do podjęcia działań określonych w planach działań krótkoterminowych.

W przypadku ryzyka wystąpienia w strefie przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego informuje właściwe organy o konieczności podjęcia działań określonych planem działań krótkoterminowych.

Wojewódzki zespół zarządzania kryzysowego niezwłocznie powiadamia społeczeństwo oraz podmioty, w sposób zwyczajowo przyjęty, o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5} w powietrzu oraz wystąpieniu przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}.”

- Zapis jest zrobiony jak dla pyłu PM₁₀. Jak to odnieść do PM_{2,5} gdzie mamy tylko normę roczną? Jak wykonać ostrzeżenia wg poziomów I i II? Jak określić obszar przekroczenia oraz przewidywany czas trwania oraz terminy ustąpienia ryzyka czy przekroczenia PM_{2,5}?
- Działania informacyjne – jaki przyjąć próg informowania o wysokich stężeniach PM_{2,5}?
- Przekroczenie poziomu dopuszczalnego PM_{2,5} stwierdzamy po zakończeniu całego roku – czy w takim razie powiadamy o tym fakcie WBiZK i to przekroczenie obowiązuje w kolejnym roku?

Odpowiedź: Zgodnie z art.94 pkt. 1b i 1c ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.) oraz z §10 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. *w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych* (Dz.U. z 2012 r., poz. 1028) ustawodawca nie rozróżnia poziomów dopuszczalnych krótkoterminowych i długoterminowych oraz poziomów docelowych. Zatem istnieje konieczność uchwalania Planów Działań Krótkoterminowych oraz określania ryzyka wystąpienia przekroczeń niezależnie od okresu uśredniania dla danego parametru. Sposób wyznaczania ryzyka oraz zasady odwoływania alertu dla poziomów docelowych i dopuszczalnych długoterminowych powinien określić Główny Inspektor Ochrony Środowiska.

Uwaga: W ocenie rocznej za 2016 rok GIOŚ wymaga, żeby z obszarów przekroczeń wyłączyć tereny zakładów przemysłowych (np. KGHM czy Kopalni i Elektrowni Turów) – w POP, który dotyczy przekroczeń z 2015 r. może również trzeba spojrzeć pod tym samym kątem na obszary przekroczeń w Bogatyni.

Odpowiedź: Obszary przekroczeń zostały określone w opracowaniu „Ocena poziomów substancji w powietrzu oraz wyniki klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za 2015 rok”, wykonanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Niniejszy program jest oparty na diagnozie zawartej w ocenie i jedynie ją uszczegóławia wskazując możliwości wykonania działań zmierzających do przywrócenia standardów jakości powietrza w strefie. Wskazane w niniejszym programie obszary przekroczeń są spójne z obszarami wskazanymi w ww. ocenie WIOŚ.

3. Uwagi wniesione w ramach konsultacji przez Biuro Ochrony Przyrody i Klimatu Urzędu Miejskiego we Wrocławiu

Uwaga: Prosimy o wyjaśnienie zapisów w dokumencie znajdującym się na płycie CD: POP_strefa_dolnośląska_PM2,5_2015_konsultacje:

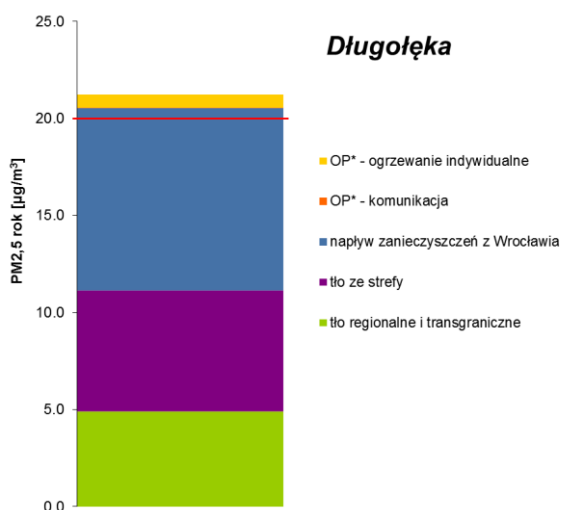
- na stronie 68 tj. "Ponadto, w obszarze przekroczeń w gm. Długołęka stężenia z napływu całkowitego przekraczają poziom dopuszczalny, wynosząc 20,5 µg/m³",
- na stronie 73, tj. "Dla obszaru przekroczeń w gm. Długołęka nie wskazano powierzchni ogrzewanych paliwami stałymi do wymiany, ponieważ zakładany efekt ekologiczny w postaci likwidacji obszaru przekroczeń zostanie osiągnięty przez realizację działań naprawczych wskazanych w programie ochrony powietrza dla aglomeracji Wrocławskiej, czyli poprzez obniżenie emisji napływowej. Zakłada się redukcję emisji z napływu na poziomie ok. 90%",
- na stronie 76 tj. "Dla obszaru przekroczeń zlokalizowanego w gm. Długołęka nie nałożono dodatkowych działań, gdyż efekt ekologiczny zostanie osiągnięty w wyniku realizacji działań naprawczych

**PODSUMOWANIE I UZASADNIENIE PROGRAMU OCHRONY POWIETRZA DLA STREFY
DOLNOŚLĄSKIEJ ZE WZGLĘDU NA STWIERDZONE W 2015 ROKU PRZEKROCZENIE POZIOMU
DOPUSZCZALNEGO PYŁU ZAWIESZONEGO PM_{2,5}**

w aglomeracji Wrocławskiej". Prosimy o skonkretyzowanie oraz podanie szczegółowych interpretacji i obliczeń dotyczących ww. zapisów.

Odpowiedź:

W celu określenia przyczyn występowania przekroczeń standardów jakości powietrza na terenie strefy dolnośląskiej, wykonana diagnoza musi obejmować szczegółową analizę wpływu grup źródeł emisji na stężenia zanieczyszczeń. Analiza obejmuje zarówno źródła zlokalizowane na obszarze strefy jak i poza nią (w tym wypadku dotyczy to wpływu emisji z miasta Wrocławia na stężenia w strefie dolnośląskiej). Ocena objęła określenie udziału procentowego grup źródeł kształtujących jakość powietrza m.in. w obszarze przekroczeń w gminie Długołęka – analizę tę zawarto na rys. 3-16:

Z powyższego wykresu można odczytać, że stężenie pyłu PM_{2,5} w obszarze przekroczeń na terenie tej gminy kształtowane jest głównie przez napływ tego zanieczyszczenia spoza gminy, a emisja pyłu PM_{2,5} z obszaru przekroczeń ma znaczenie marginalne. Dlatego nałożenie działań naprawczych na gminę nie pozwoliłoby na obniżenie stężeń pyłu PM_{2,5} poniżej poziomu dopuszczalnego. Ponieważ największy udział w stężeniach pyłu PM_{2,5} posiada emisja z terenu Wrocławia i zakładając, że miasto Wrocław wdroży działania zawarte w Uchwale Nr XLVI/1544/14 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 lutego 2014 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Dolnośląskiego z dnia 25.02.2014r. poz. 985) można spodziewać się obniżenia stężeń pyłu PM_{2,5} poniżej poziomu dopuszczalnego określonego dla roku 2020.

4 Wyniki postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko

Procedura uzgadniania oddziaływań transgranicznych jest wyszczególniona w przepisach ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.) i dotyczy wszelkich planów, programów i strategii, których realizacja mogłaby znacząco wpłynąć na środowisko i zdrowie mieszkańców innego kraju (zwanego stroną narażoną).

Strefa dolnośląska graniczy z terytoriami dwóch państw sąsiednich – Niemcami oraz Czechami. Modelowanie jakości powietrza na podstawie którego stwierdzono konieczność sporządzenia Programu wskazało 3 obszary przekroczeń standardów jakości powietrza: w Jeleniej Górze, Kłodzku oraz w gminie Bogatynia. Żaden z ww. obszarów nie obejmował swoim zasięgiem obszarów zlokalizowanych poza terytorium Polski. Nie wykazano również transgranicznego oddziaływania kopalni KWB Turów.

Biorąc pod uwagę fakt, iż planowane inwestycyjne działania naprawcze (wymiana kotłów, termomodernizacje budynków, rozbudowa sieci ciepłowniczej) realizowane będą przede wszystkim na obszarach miast w strefie, a ewentualne uciążliwości związane z prowadzonymi pracami będą miały charakter krótkotrwały oraz obszarowo będą ograniczone do terenu prowadzonych prac lub ich bezpośredniego otoczenia (do kilkudziesięciu lub kilkuset metrów od prowadzonej inwestycji), nie istnieje możliwość negatywnego oddziaływania transgranicznego tych przedsięwzięć.

Ponadto należy podkreślić, iż realizacja działań naprawczych spowoduje redukcję emisji i obniżenie stężeń, co przy przepływie mas powietrza z sektorów północnego, północno-wschodniego lub wschodniego może w niewielkim stopniu pozytywnie oddziaływać transgranicznie, poprzez obniżenie tła zanieczyszczeń

5 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentów

Zagadnienia dotyczące monitorowania realizacji Programów ochrony powietrza oraz przekazywania informacji na ten temat do odpowiednich organów administracji zostały zapisane w Art. 94 ust. 2a ustawie *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 ze zm.) oraz w § 5 pkt 1) lit. c) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1028).

Monitoring skutków realizacji postanowień dokumentów będzie prowadzony dwutorowo:

1. Na bieżąco, na podstawie pomiarów stężeń pyłu zawieszonego PM_{2,5}, na stacjach pomiaru tła miejskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu.
2. Na podstawie corocznych sprawozdań (składanych do 30 kwietnia po zakończeniu roku objętego okresem sprawozdawczym) z realizacji działań naprawczych składanych przez organy wykonawcze we wskazanych gminach do Zarządu Województwa Dolnośląskiego zgodnie z zamieszczonymi w „Programie ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej ze względu na stwierdzone w 2015 roku przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM_{2,5}” tabelami nr 2–2 Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej dla działań wynikających z programu ochrony powietrza oraz 2–3 Sprawozdanie z realizacji programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej, dla działań uwzględnionych w Programie ochrony powietrza, wynikających z innych dokumentów lokalnych.

Sprawozdania przedkładane przez wójtów gmin, prezydentów lub burmistrzów miast oraz starostów powiatów będą podstawą do monitorowania przez zarząd województwa osiągniętego efektu ekologicznego w zakresie redukcji wielkości emisji w strefie i w województwie.

Zarząd województwa, co 3 lata, będzie przekazywał ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie z realizacji Programu ochrony powietrza, począwszy od dnia wejścia w życie uchwały w sprawie określenia Programu ochrony powietrza do dnia zakończenia realizacji tego Programu, które przewidziano na 31 grudnia 2023 roku.